

Bosch Grubu'nun İş Ortakları için Davranış Kuralları

ÖNSÖZ

Ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan sorumlu bir şekilde hareket ederek insanların yaşam kalitesini yükseltmeyi, mevcut ve gelecek nesillerin geçim kaynaklarını korumayı hedefliyoruz. Bu sorumluluk, "We are Bosch" misyon beyanımızda bir değer olarak yerini almıştır. Ekonomik ve sorumlu eylemlerimiz toplumun ve çevrenin yararına.

Bosch, değer zinciri boyunca uluslararası kabul görmüş insan haklarını ve sosyal standartları korumaya kendini adanmıştır. İş ortaklarımız bu hedeflere ulaşmamızda önemli bir rol oynamaktadır. Etik değerlerin ve sürdürülebilir uygulamaların ortak bir şekilde önemsenmesinin bu ilişkilerin temel dayanağı olarak görüyoruz.

İşbu dokümanda açıklanan sosyal ve çevresel standartlar ve uygulamalar, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin On İlkeleri (UN Global Compact), Uluslararası İnsan Hakları Bildirgesi, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi, Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Yol Gösterici İlkeleri ve Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (OECD) Çok Uluslu İşletmeler İçin Kılavuz İlkeleri'ne dayanmaktadır.

Bu Davranış Kurallarının gereklilikleri ve ilkeleri, sözleşmeden doğan yükümlülükleri iş ortaklarımız ve Bosch'un iş birliğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu nedenle iş ortaklarımız; İş Ortakları için Davranış Kuralları ilkelerine uymayı, bunları teşvik etmeyi ve bu amaçla işgücüne düzenli ve uygun eğitim sağlamayı taahhüt eder. Bu Davranış Kurallarının içeriği, Bosch ile yapılan sözleşmeleri yerine getirmek için iş ortaklarımız tarafından görevlendirilen tedarikçiler ve diğer üçüncü taraflar için de bütünüyle geçerli olacaktır. Bu nedenle, iş ortaklarımız bu Davranış Kurallarının içeriğine karşılık gelen gereklilikleri kendi sözleşmelerine dahil etmelidir. İş ortaklarımızdan, tedarikçilerini ve diğer üçüncü tarafları buna göre yükümlü kılmak için ellerinden gelen çabayı göstermelerini bekliyoruz.

YASALLIK İLKESİ

Bosch, Bosch Grubu'nun tüm faaliyetlerinde, önlemlerinde, sözleşmelerinde ve diğer uygulamalarında mutlak yasallık ilkesine saygı duyar ve iş ortaklarından da aynıını bekler. Bu, vergi ve gümrük vergilerinin ödenmesini, adil rekabet ve rekabet hukuku (Antitröst) yasalarının gözetilmesini, yolsuzluk ve kara para aklamanın yasaklanmasını, mümkün olan en iyisini sağlama ilkesine uyumu, gerekli tüm resmi izinlerin alınmasını, ihracat kontrol düzenlemelerine uyulmasını ve herhangi bir üçüncü tarafın yasal haklarının yanı sıra sosyal ve çevresel standartları koruyan yasaları da ihlal etmemeyi içerir.

SOSYAL STANDARTLAR

İnsan Hakları

İş ortaklarımızdan uluslararası kabul görmüş insan haklarına sürekli saygı göstermelerini ve aktif olarak korumalarını bekliyoruz. Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri bunun temelini oluşturmaktadır. Bu, yerel toplulukları, yerli halkları ve insan hakları savunucularını korumayı içerir.

Çocuk İşçiliği

İş ortaklarımız, çalışılan ülkede yalnızca yasal hükümlerle belirlenen asgari yasal yaşa ulaşmış kişileri istihdam etmeyi ve herhangi bir çocuk işçiliğine müsamaha göstermemeyi taahhüt eder. ILO'nun 138 sayılı Asgari Yaş Sözleşmesi ve 182 sayılı En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi'ne uyulacaktır. Bunun ötesinde, iş ortaklarımız çocukların onurunu ve haklarını gözetmeyi ve saygı göstermeyi de taahhüt ederler.

Zorla Çalıştırma

İş ortaklarımızdan, insan ticareti, işkence ve kölelik veya her türlü zorunlu çalıştırma dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere her türlü zorla çalıştırmayı kesinlikle reddetmelerini bekliyoruz. Özgürce seçilmiş istihdam ilkesine saygı duyulmalı ve uyulmalıdır.

Örgütlenme Özgürlüğü

Çalışanların kendilerinin özgürce seçtiği sendikaları kurma ve sendikalara katılma temel hakkına, iş ortaklarımız tarafından saygı gösterilmelidir. Sendikalara veya çalışanları temsil eden kurumlara üyelik, haksız ayrımcılığa gerekçe teşkil edemez. Çalışma koşullarına ilişkin uyuşmazlıkların çözümü için toplu pazarlık hakkı ve grev hakkı, yasal hükümler çerçevesinde ve ILO'nun 98 sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi'ne uygun olarak tanınacaktır.

Fırsat Eşitliği ve Adil Muamele

İş ortaklarımızdan ten rengine, etnik kökene, cinsiyete, yaşa, milliyete, sosyal geçmişe, engelliliğe, cinsel yönelime, dini aidiyete, insan ideolojisine veya siyasi ve sendikal faaliyetlere dayalı her türlü ayrımcılığın karşısında durmalarını ve müsamaha göstermemelerini bekliyoruz. Aynı şey her türlü taciz için de geçerlidir. Karşılaştırılabilir gereklilikler ve görevler göz önüne alındığında, eşit değerdeki işler için eşit ücret ilkesi cinsiyete bakılmaksızın uygulanacaktır. ILO sözleşmelerine uyulmalıdır.

Adil Çalışma Koşulları

İş ortaklarımız, yürürlükteki ILO sözleşmelerine uygun olarak adil çalışma koşulları hakkını uygulamayı taahhüt ederler. Bu, ulusal veya bölgesel makamlar, yasal standartlar veya diğer iş sözleşmeleri tarafından öngörülen oranlara eşit veya daha yüksek

olan adil ücretleri ve sosyal yardımları da kapsamaktadır. İlgili ülkelerde asgari ücrete ilişkin yasal hükümlerin yanı sıra çalışma saatleri, molalar ve tatil hakları ile ilgili yürürlükteki düzenlemeler gözetilmelidir.

İş Sağlığı ve Güvenliği

İş ortaklarımız asgari olarak, ulusal işyeri güvenliği ve hijyen standartlarına uymalı ve sağlıklı çalışma koşullarını sağlamak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği gereksinimlerini karşılamaya yönelik gerekli tedbirleri almalıdır. Ayrıca, üretici konumunda olan iş ortaklarımız, ISO 45001 veya sektöre uygun bir İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) yönetim sistemini benimsemeyi ve geliştirmeyi dikkate almalı ve İSG yönetim sistemi hedeflerine ulaşmak için uygun önlemleri almalıdır.

Toprak Tahliyesi ve Mahrumiyetine Karşı Koruma

İş ortaklarımız her türlü yasadışı tahliyelerden kaçınmayı taahhüt ederler. Ayrıca; arazi, orman ve suları hukuka aykırı bir şekilde satın alarak, üzerlerine inşa ederek veya herhangi başka bir şekilde kullanarak mahrum etmemeyi taahhüt ederler.

Özel veya Kamu Güvenlik Güçlerinin Kullanımı

İş ortaklarımız, şirketin talimat veya kontrol eksikliği nedeniyle, güvenlik güçlerini kullanırken, işkence yapılması ve zalimane, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamelede bulunulması, cana veya uzuvlara zarar verilmesi veya örgütlenme özgürlüğünün ihlal edilmesi riski olduğu durumlarda, özel veya kamu güvenlik personelini işe almaktan veya kullanmaktan kaçınmayı taahhüt eder.

ÇEVRE STANDARTLARI

Çevre Koruma

İş ortaklarımız, ihtiyatlılık ilkesi kapsamında, insanlara ve çevreye yönelik riskleri en aza indirmek ve gıda üretiminin temelini oluşturan doğal kaynakları korumak için her türlü çabayı göstermeyi taahhüt eder. İş ortaklarımız tarafından kullanılan tüm süreçler, işletme sahaları ve üretim kaynakları, çevre koruma için geçerli yasal gereklilikleri ve standartları karşılamalıdır. Aynı zamanda üretici olan iş ortaklarımız, ISO 14001'e veya sektöre uygun bir Çevre Yönetim Sistemini (EMS) benimsemeyi ve geliştirmeyi taahhüt eder. İş ortaklarımız ISO 14001 hedeflerine uygun bir şekilde ulaşmak için önlemler almakla da yükümlüdür.

İklim Eylemi

İş ortaklarımızdan, örneğin enerji verimliliğini artırarak, yenilenebilir kaynaklardan enerji üreterek veya tedarik ederek kalıcı ve aktif iklim eylemlerine katılmalarını bekliyoruz. İş ortaklarımız, karbon emisyonlarını şeffaf bir şekilde göstermeli ve iddialı karbon azaltma hedefleri belirlemelidirler.

Su Tüketimi ve Kalitesi

İş ortaklarımız suyu gereken özenle kullanmayı taahhüt ederler. Suyun kıt olduğu bölgelerde; su çekimini en aza indirmeli, içilebilir ve temiz suya erişim sağlamalıdır. Atık su kalite standartları, yürürlükteki yasal ve düzenleyici gerekliliklerin kapsamı ve yapısı dahilinde tanımlanacak ve izlenecektir.

Hava ve Toprak Kalitesi

Asgari olarak, iş ortaklarımız yürürlükteki yasal hükümlere ve yerel yönetimlerin koymuş olduğu gerekliliklere uyacaktır.

Malzeme ve Atık İmhası

İş ortaklarımızdan, faaliyetlerinin çevre üzerindeki etkilerini en aza indirmelerini ve kaynakları tasarruflu kullanmalarını bekliyoruz. Malzemeler mümkün olduğunca tekrar kullanılmalıdır. İş ortaklarımız atıklarla ilgili süreçlerde, önce atık oluşturmaktan kaçınma, sonra geri dönüştürme ve son çare olarak imha etme ilkesini izler. İş ortaklarımız asgari olarak yürürlükteki yasal hükümlere ve resmi makamların bildirdiği gerekliliklere uyacaktır.

Risk Taşıyan Maddeler

İş ortaklarımızın madde uyum kurallarına, yani yasal madde yasaklarına, kısıtlamalara ve beyan gerekliliklerine, geçerli standartlara ve Maddelerin yasaklanması ve Beyanı ile ilgili Bosch-Norm N2580'e uymaları gerekmektedir. Bu, özellikle civa içeren ürünlerin üretim yasağına, üretim süreçlerinde civa ve civa bileşiklerinin kullanımının önlenmesine ve civa atıklarının Minamata Sözleşmesi uyarınca işlem görmesine, Stockholm Sözleşmesi'nde Kalıcı Organik Kirleticiler kapsamında tanımlanan belirli kimyasalların üretiminin yasağına ve Basel Sözleşmesi uyarınca tehlikeli atıkların ihraç edilmesi yasaklarına uyulması anlamına gelmektedir.

İŞ İLİŞKİLERİ

Çıkar Çatışmalarından Kaçınmak

İş ortaklarımızdan tarafsız düşüncelere dayalı kararlar almalarını ve kişisel çıkarları doğrultusunda uygun olmayacak şekilde yönlendirilmemelerini bekleriz. Olası bir çıkar çatışmasını farkına varan bir iş ortağı, bu çatışmaları gidermek için dahili önlemler almalı ve Bosch'u gecikmeden bilgilendirmelidir.

Serbest Rekabet

İş ortaklarımız, adil rekabet kurallarını gözetmek ve yürürlükteki tüm yasal düzenlemelere uymakla yükümlüdür. Ayrıca, kartel oluşturmaktan, rekabet hukuku yasalarında tanımlandığı şekilde kasıtlı veya tesadüfi olarak tasarlanmış, rekabeti engelleyecek, kısıtlayacak veya bozabilecek uyumlu eylemlerden veya hâkim pazar konumunu kötüye kullanmaktan kaçınacaklardır.

Yolsuzluk

İş ortaklarımız yürürlükteki yolsuzlukla mücadele yasalarına uymayı taahhüt eder. Özellikle iş ortaklarımız, kendi çalışanlarının, alt işverenlerinin veya temsilcilerinin, iş süreci içerisinde ihale almak için ya da ayrıcalıklı muamele görme amacıyla Bosch Grubu çalışanlarına menfaat teklif etmemelerini, söz vermemelerini ve avantaj sunmalarını sağlamalıdır. Aynı kurallar, Bosch ile yapılan sözleşmelerle bağlantılı olarak üçüncü taraflarla yapılan anlaşmalar için de geçerlidir.

Kara Para Aklama

İş ortaklarımızın kara para aklamayı önlemek için yasalara uymaları ve raporlama yükümlülüklerini usulüne uygun olarak yerine getirmeleri gerekmektedir.

Çatışma Mineralleri

İş ortaklarımızdan, silahlı grupların finansmanına doğrudan veya dolaylı olarak katkıda bulunan tüm faaliyetlerden kaçınmalarını bekliyoruz. Bu doğrultuda, iş ortaklarımız, Bosch Grubu Çatışma Hammaddeleri Politikasına ve çatışma hammaddeleriyle ilgili yürürlükteki yasal hükümlere uyacaktır.

Veri Gizliliği ve Veri Güvenliği

İş ortaklarımız, tüm iş süreçlerinde kişisel verileri üzerinde bireyin karar verme hakkını, kişisel verilerin gizliliğini ve tüm iş bilgilerinin ve de kişisel verilerin güvenliğini, yasal hükümlere ve yürürlükteki gizlilik ve bilgi güvenliği yasalarına uyumlu olarak gözetmeyi ve uygulamayı taahhüt eder.

Gümrük ve İhracat Kontrol Düzenlemeleri

İş ortaklarımız, uluslararası gümrük ve ihracat kontrol düzenlemelerine uymayı ve güvenli bir tedarik zincirinin gereksinimleri doğrultusunda dış ticaretle ilgili bilgileri etkin bir şekilde paylaşmayı taahhüt eder.

BİLDİRİM SİSTEMİ

Tüm iş ortaklarımız, çalışanları ve ilgili taraflar, şüpheli durumları ve bu Davranış Kurallarına ilişkin ihlalleri bildirmeye teşvik edilir. Bu, ilgili ihlallerin etkisini hafifletmeye ve gelecekte benzer nitelikteki suiistimalleri önlemeye hizmet edecektir. Bu amaçla, iş ortaklarımız kendi bildirim sistemlerini kurmalı veya sektör genelinde kullanılan bir sisteme katılmalıdır. Bosch; e-posta, telefon (aşağıya bakınız) veya Bosch Etik Bildirim sistemi aracılığıyla haberdar edilebilir. İş ortaklarımız, çalışanlarını bu bildirim seçeneği hakkında bilgilendirecektir.

ETİK DAVRANIŞ KURALLARINA UYGUNLUK

Uyum Kontrolleri

Bosch, Davranış Kurallarına uygunluğu kontrol etmek için gereken adımları atma hakkını saklı tutar. İş ortaklarımız, gerekli uyumluluk kontrollerini aktif olarak desteklemelidir. Bosch, ilgili kontrollerin kapsamı, zamanı ve yeri konusunda anlaşmaya varmak için iş ortağıyla önceden iletişime geçecektir. İş ortağıımız, inceleme ve bilgi taleplerine makul bir süre içinde ve yürürlükteki veri koruma yasaları tarafından belirtilen gerekliliklere uygun olarak yanıt verecektir.

Düzeltilici Eylemler

İhlaller, özellikle de insan hakları ve çevresel yükümlülüklerin ihlali derhal durdurulmalıdır. Öngörülebilir gelecekte bunun mümkün olmaması halinde, iş ortağıımız derhal benzer ihlalleri durdurmak veya en aza indirmek için bir plan hazırlayacak ve uygulayacaktır. Bu plan belirli bir zaman çizelgesini içermelidir. Gerçekleşen önlemler belgelendirilecek ve etkinlikleri gözden geçirilecektir. Şüpheli bir ihlal durumunda, iş ortağıımız olası ihlalleri derhal araştırmalı ve konuyu çözmek için alınan önlemler hakkında Bosch'u bilgilendirmelidir.

İhlallerin Sonuçları

Bu Davranış Kurallarında açıklanan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi, Bosch ile yapılan sözleşmenin ihlal edilmesi ve Bosch ile iş ortağı arasındaki ilişkinin önemli ölçüde bozulması anlamına gelir. İş ortağıımız, makul bir süre içinde, gelecekteki ihlalleri önlemek için alınan şirket içi önlemler hakkında Bosch'u bilgilendirecektir. İş ortağıımızın bu yükümlülüklere uymaması veya makul bir süre içinde uygun düzeltici önlemleri almaması veya Davranış Kurallarının ihlalinin Bosch'un iş ilişkisini sürdürmesi beklenemeyecek kadar ciddi olması durumunda, Bosch, sahip olunan diğer haklara bakılmaksızın, önceden bildirimde bulunmadan ilişkiyi sonlandırma ve ilgili sözleşmeleri veya anlaşmaları iptal etme hakkını saklı tutar.

Robert Bosch Türkiye

Etik ve Uyum Departmanı (C/CMR-TR)

Aydınevler Mahallesi İnönü Caddesi
No:20, 34854 Maltepe/İstanbul,
Türkiye

Telefon: +90 530 513 03 03

Olası ihlallerin bildiri için: Compliance.Officer@tr.bosch.com

Versiyon: 03/2022